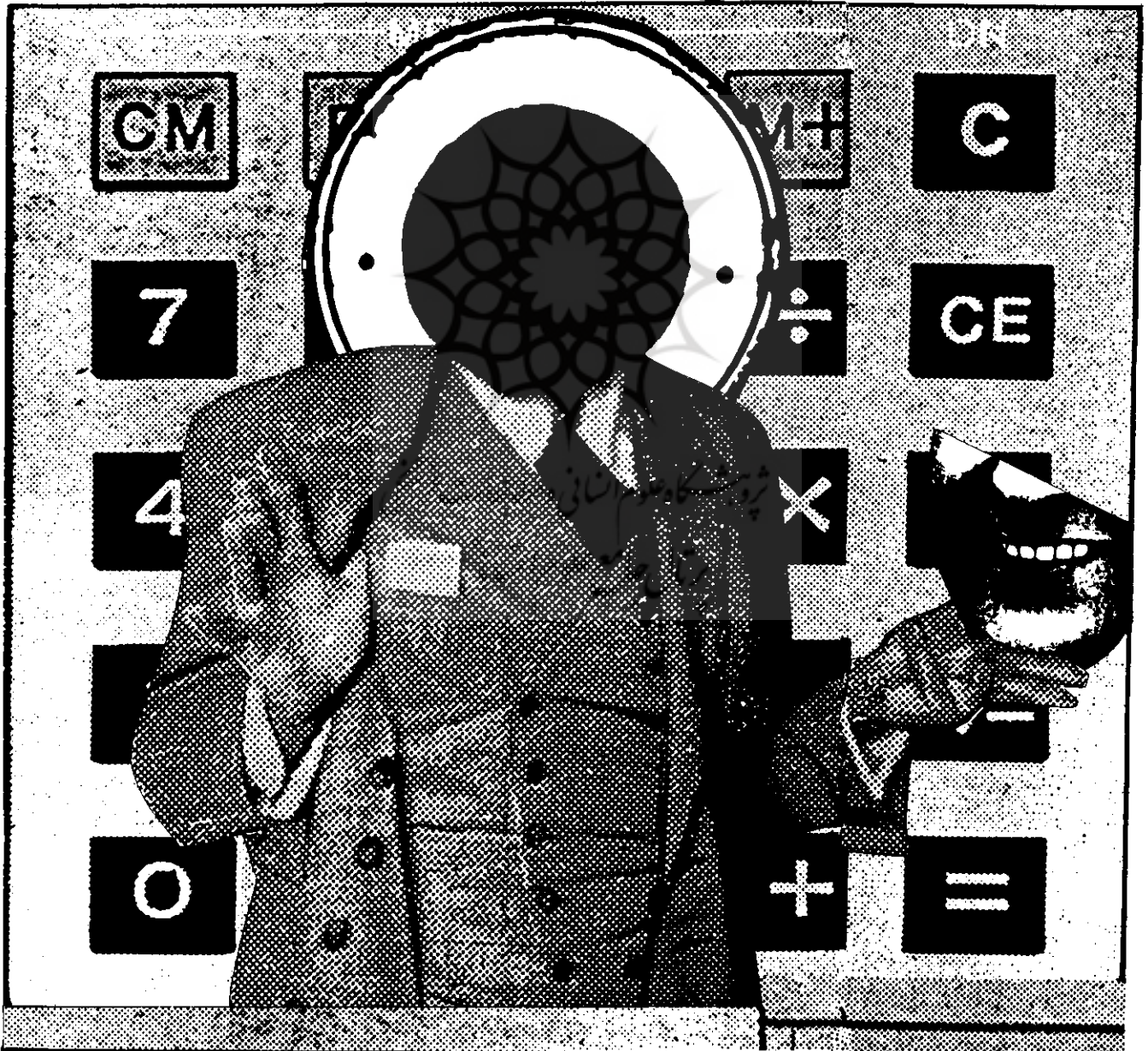

مالیات

سرمایه گذاری و سهام

تقی قدس

قانون مالیاتها نقش بسیار بارزی را از یک سودر تأمین منابع مالی دولت و از دیگر سوی در تنظیم امور اقتصادی جامعه ایفا می‌کند و از این نظر از حساسیت بسیار زیادی برخوردار است. چنانچه در آن بیش از اندازه جانب اقتصاد گرفته شود دولت را در اداره امور جامعه با مشکل مواجه خواهد ساخت و اگر بیش از اندازه جانب دولت را بگیرند اقتصاد از فعالیت بازمی‌ماند. از این رو دست یافتن به نقطه تعادل در این میان پیچیده و بفرنج می‌نماید؛ چنانکه در قانون مالیاتهای مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ که به دلیل وجود شرایط جنگی و فوق توری گرایش عمده آن به جانب تأمین منابع مالی دولت بوده است، حمایت از رشد و توسعه سرمایه‌گذارها نادیده گرفته شده است. و پیداست که تداوم اجرای این قانون در یک چرخه اقتصاد، دولت و اقتصاد، هر دو را دستخوش بحران خواهد ساخت. به همین دلیل دولت اصلاحیه‌ای برای تعدیل این قانون به مجلس تقدیم کرده است. همزمان در میان کارشناسان نیز دیدگاه‌های متفاوتی نسبت به حدود اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ ابراز می‌شود که از این میان، نویسنده این مقاله با استناد و مقایسه قانون مالیاتهای مصوب سال ۱۳۴۵ و ۱۳۶۶ به بررسی ضرورت بازنگری در قانون اخیر از جنبه رشد و توسعه سرمایه‌گذاری و بازار سهام پرداخته است.

قسمت از درآمد خود که طبق تصمیم ارکان صلاحیتدار شرکت برای تقسیم بین صاحبان سهام با نام و شرکای ضامن تخصیص داده می‌شود به نرخ ۱۵ درصد و نسبت به آن قسمت که به حساب اندوخته‌های شرکت منظور می‌شود به نرخ ۲۵ درصد مالیات می‌پردازند، و در مورد بقیه درآمد مشمول مالیات شرکت، اعم از سود پرداختی به صاحبان سهام بی‌نام و سود تقسیم نشده شرکت تا ۲۰۰ میلیون ریال، نرخهای ۲۵ تا ۵۰ درصد و از مبلغ ۲۰۰ میلیون ریال به بالا نرخ ۵۵ درصد اجرا می‌شود.

چنانکه ملاحظه می‌شود در قانون مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ لزوم ایجاد انگیزه مالی و اقتصادی در سرمایه‌گذاران، توجه به آینده مؤسسات اقتصادی و تشویق آنان به تقویت بنیه مالی این قبیل مؤسسات مودتوجه قرار نگرفته است. در این قانون منظور ماده ۱۳۱ آن- کل درآمد مؤسسه براساس نوع سهامداران آن مشمول مالیات قرار می‌گیرد که در صورت اجرای آن، مازاد درخسور توجیهی برای سرمایه‌گذاری مجدد یا تقویت توان مالی مؤسسات اقتصادی متناسب با حجم فعالیت آن باقی نخواهد ماند. به علاوه آثار روانی چنین مالیات گزافی، تمایل سرمایه‌گذاران به تجدید سرمایه‌گذاری مبالغ باز یافتی را از آنان سلب می‌کند. همچنین، از جنبه اقتصادی نیز سرمایه‌گذاران انتظار دارند که سودی بیش از سود سپرده سرمایه‌گذاری در بانکها عاید آنان بشود، بویژه آنکه درآمد ناشی از سود سپرده بانکی از مالیات نیز معاف است، در صورتی که سود سرمایه‌گذاری مجدد مبالغ باز یافتی در شرکتها، حتی در حد ۱۳ درصد نیز، مشمول مالیات به نرخ ۷۵ درصد خواهد بود. افزون بر این، اگر مازاد یاد شده در مؤسسه باقی بماند، و در سالهای آینده نیز سود بیشتری عاید شرکت گردد، ناگزیر باید در آن سالها مالیات بیشتری پردازند. نکته دیگری که در اینجا باید به آن اشاره کرد، این است که باتوجه به افزایش قیمتها، مأخذ مالیاتی سال ۱۳۴۵ در زمان حاضر مأخذ مناسبی نیست و باید مأخذ جدیدی براساس مطالعات اقتصادی جایگزین مأخذ سابق شود.

اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم مصوب سال ۱۳۶۶ از جهت تأثیر مالیات بر انگیزه سرمایه‌گذاری به‌طور اعم و سرمایه‌گذاری در بورس اوراق بهادار به‌طور اخص مفاد برخی از مواد قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۴۵ و ۱۳۶۶ مقایسه و بررسی می‌شود. لازم به یادآوری است که به رغم آگاهی از اقدامات در شرف اجرا، برای اصلاح قانون مالیاتهای مصوب سال ۱۳۶۶، منظور این نوشته از تاکید بر اشکالات قانون اخیر نشان دادن میزان اصلاحات مورد نیاز در این قانون و اهمیت آن است.

الف. مالیات و سرمایه‌گذاری

چنانکه مقامات مالیاتی نیز اخیراً اظهار داشته‌اند، نرخهای مالیات بر درآمد موضوع ماده ۱۳۱ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ با توجه به شرایط توری زمان جنگ و با هدف فرضی کنترل روند افزایش قیمت‌ها، براساس نرخهای تصاعدی بالا تعیین شده است که در آن نرخهای ۱۲ تا ۶۹ درصد، درآمدهای سالانه تا ۲۵ میلیون ریال را در برمی‌گیرد و براساس آن درآمدهای بیش از این میزان، مشمول نرخ ۷۵ درصد می‌شود. حال آنکه بند «ت» ماده ۸۰ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۴۵ مقرر می‌دارد که: شرکت‌های سهامی و مختلط سهامی نسبت به آن

در زمان حاضر فعال کردن مجدد بورس اوراق بهادار با دو هدف در دستور کار مقامات اقتصادی کشور قرار دارد. هدف اول به عنوان راه حلی فوری برای کاهش حجم نقدینگی بخش خصوصی در بازار آزاد در نظر گرفته شده و هدف دوم که نتایجی بلند مدت را نظر دارد، هدایت مازاد نقدینگی جامعه به سوی فعالیتهای تولیدی است. اگرچه این سیاست در برخی کشورها تجربه شده و در مواردی نتایج مطلوبی نیز به بار آورده است، اما به کار گرفتن آن در ایران مستلزم توجه واقع‌بینانه به اوضاع اقتصادی و بازار سرمایه در ایران است. با این حال در صورت مطابقت و مساعدت شرایط اقتصادی ایران با رشد و توسعه بورس اوراق بهادار، صرف فعال کردن بورس اوراق بهادار راه به مقصود نخواهد برد، بلکه دستیابی به دو هدف یاد شده در آغاز این نوشته، در گرو پیش‌بینی‌ها و پشتیبانی‌هایی همه‌جانبه است که اصلاح قوانین مربوط یا تنظیم مقررات جدید در محدوده قوانین مالیاتی، تجاری و بانکی را می‌توان از جمله چنین اقداماتی برشمرد. در این نوشته به منظور ارائه پیشنهادهایی برای

ب. مالیات و سهام

این قسمت از بحث در سه بخش بررسی می‌شود.
۱. براساس مفاد ماده ۱۴۳ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ شرکت‌هایی که سهام آنها طبق قانون تشکیل بورس اوراق بهادار ایران از طرف هیئت پذیرش برای معامله در بورس پذیرفته می‌شود، از سال

بقیه در صفحه ۱۱۰

نامی معتبر در صنایع الکترونیک صنعتی

صفر ثانیه واقعی

U.P.S. برق اضطراری بدون قطع

U. P. S. , S. P. S. تا ۵ کیلو وات

با گارانتی - سرویس و خدمات بعد از فروش مورد تأیید اکثر مراکز کامپیوتری و کلیه خدمات ماشینی (فاکس - تلکس - تایپ ماشینهای حساب، مرکز تلفن، مصارف خانگی و روشنایی و....)

دفتر مرکزی: تهران - خیابان آزادی - روبروی دانشکده دامپزشکی
ساختمان ۲۲۰ طبقه اول پلاک ۶ تلفن ۹۳۹۹۰۵

همکاران سیستم

شرکت همکاران سیستم طراح سیستم‌های کاربردی

ابجاد تحول اساسی در فعالیتهای اقتصادی یک جامعه نیازمند بکارگیری روشها و ابزار جدید کار است، کاربرد کامپیوتر و طراحی سیستم‌های مناسب نیز یکی از عوامل این تحول می‌باشد. موفقیت در تهیه و استقرار سیستم‌های مطلوب نیازمند آشنایی حرفه‌ای و تخصصی طراحان با روشهای دستی و غیر مکانیزه همان سیستم هاست: تیمهای مشترک کامپیوتری و مالی این شرکت توانسته‌اند به اتفاق سیستم‌های کارآمدی در زمینه نظامهای مالی و اداری تدارک نمایند.

شرکتهای بزرگی که در مجموعه مؤسسات تولیدی و اقتصادی مملکت از سیستم‌های طراحی شده، استفاده نموده‌اند شاهد مناسبی بر برتری این سیستم‌ها بر روی ریز کامپیوترها و سایر کامپیوترها می‌باشند.

آدرس: تهران، خیابان آزادی، پلاک ۶، طبقه اول، شماره ۹۳۹۹۰۵
تلفن: ۹۳۹۹۰۵
۱۳۸۱۷

همکاران سیستم

بسمه تعالی

آگهی ثبت نام دوره عالی حسابداری و دوره تکمیلی حسابداری

دومین دوره عالی حسابداری و مدیریت مالی (مخصوص لیسانسیه ها) و دومین دوره تکمیلی حسابداری و امور مالی (مخصوص دیپلمه ها) اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران با همکاری انجمن حسابداران خبره ایران در مهرماه بشرح زیر تشکیل می شود.

ب: دوره تکمیلی حسابداری و امور مالی

- حسابداری مالی
- مباحثی از حسابداری مالی تکمیلی
- حسابداری صنعتی
- مدیریت مالی و بودجه
- حسابرسی
- قانون مالیاتهای مستقیم
- قانون تجارت
- آشنایی با کامپیوتر

شهریه: ۲۰۰۰/۰۰۰ ریال

الف: دوره عالی حسابداری و مدیریت مالی

- کاربرد استانداردهای حسابداری
- حسابداری مالی
- حسابداری مدیریت
- مدیریت مالی
- حسابرسی
- قانون مالیاتهای مستقیم
- قانون تجارت
- آشنایی با کامپیوتر

شهریه: ۲۵۰/۰۰۰ ریال

حداقل دیپلم متوسطه و داشتن ۵ سال سابقه کار مفید در حسابداری و یا حسابرسی

حداقل لیسانس حسابداری و یا رشته های مرتبط و سه سال سابقه کار حسابداری یا حسابرسی

شرایط شرکت کنندگان:

مدت آموزشی هریک از دوره ها ۲۶۰ ساعت و ساعات آموزش روزهای پنجشنبه از ساعت ۸ الی ۱۳ علاقمندان می توانند برای ثبت نام تا تاریخ ۱۳۷۰/۶/۲۸ به اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران واقع در خیابان طالقانی شماره ۲۵۴ بین خیابان فرصت و دکتر مفتاح مراجعه نمایند. برای کسب اطلاعات بیشتر با تلفن: ۸۳۸۳۲۴ تماس حاصل نمایند.

اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران

دنباله فارغ التحصیلان حسابداری...

جدول شماره (۳) - عوامل مؤثر در انتخاب کارفرما و شغل نزد

فارغ التحصیلان حسابداری

کارفرما	شغل	
۱	۱	بروشورهای استخدامی کارفرما
۶	۲	نظر دوستان آشنایان
۳	۳	ارائه اطلاعات از طرف کارفرما
۲	۴	نظر مردم
۸	۵	میزان تعطیلات و تجربه ای که عاید می‌کند
۹	۶	نظر اعضای حرفه
۵	۷	اعتبار نزد دانشجویان
۴	۸	مسیر انتخاب همکاری توسط کارفرما
۱۱	۹	راهتمایی مشاورین انتخاب شغل دانشگاه
۱۲	۱۰	نظر کارکنان آموزشی دانشگاه
۱۰	۱۰	معرفی مؤسسات کاریابی
۷	۱۳	تبلیغات کارفرما
۱۴	۱۴	تبلیغات در محیطهای دانشجویی

بیشترین اهمیت = ۱

کمترین اهمیت = ۱۴

کلید:

به زعم بررسی کنندگان، عوامل گوناگون یاد شده، در هر مرحله از تصمیمگیری متقاضی شغل نقش متفاوتی دارد. چنانکه در انتخاب برخی مشاغل ممکن است نظر پدر و مادریا فشار نزدیکان تأثیر بیشتری از اطلاعات ارائه شده در بروشور استخدامی به جویای کار داشته باشد. لازم به یادآوری است که نتایج مصاحبه با فارغ التحصیلان لیسانس حسابداری در سال ۱۹۸۹ نشان داده است که آنان برای انتخاب کارفرما به میزان ۹۰ درصد به اطلاعاتی که کارفرما در اختیارشان قرار داده است و در مورد انتخاب شغل تا حد ۵۴ درصد به راهتمایی مشاوران انتخاب شغل اتکا کرده‌اند. ■

دنباله

اخبار کوتاه

۵۶٪ از شرکتهای با مشتریانی که درگیر کارهای صنعتی با ریسک بالا می‌باشند، معامله نخواهند کرد. بسیاری از شرکتهای از طریق تلفیق با یکدیگر به نوعی از خود حفاظت می‌کنند. ■
(نقل از مجله Accountancy مویج ژانویه ۱۹۹۱)

هیگینز (Johnson & Higgins) بعمل آمده است، شرکتهای متوسط نیز این فشار را احساس می‌کنند. ۸۰٪ از این شرکتهای خدماتشان را کاهش داده و به منظور کاهش بدهیها مشتریان خود را محدود کرده‌اند.

دنباله مالیات، سرمایه گذاری و سهام

عموم، غیر از سهامداران قبلی، نمایند، مادام که حائز شرایط مزبور باشند، از معافیتهای زیر استفاده خواهند کرد:
الف. معافیت ۱۵ درصد مذکور در این ماده به ۲۰ درصد افزایش می‌یابد.
ب. افزایش بهای داراییهای شرکت ناشی از ارزیابی مجدد ماشین آلات و ساختمان (بجز زمین) در صورتی که در حساب سرمایه یا ذخایر منظور شود مادام که تقسیم نگردد از پرداخت مالیات معاف است.

از مقایسه ای که میان دو قانون مصوب ۱۳۴۵ و ۱۳۶۶ به عمل می‌آید، بدون آنکه قصد تأیید قانون ۱۳۴۵ به عنوان قانونی کامل در میان باشد، این گونه نتیجه گرفته می‌شود که در تدوین قانون ۱۳۶۶ ملاحظاتی بسیار اساسی جهت تشویق سرمایه گذاران به سرمایه گذاری مجدد و فعال شدن بورس اوراق بهادار از نظر دور مانده است و انتظار آن است که این ملاحظات در اصلاحیه قانون ۱۳۶۶ مورد نظر قرار گیرد. ■

هر یک از سهامداران نیز وظیفه داشتند که در اظهارنامه تکمیلی خود، مالیات خود را محاسبه و پس از کسر ۲۵ درصد مالیات پرداخت شده قبلی، بپردازند. حال آنکه طبق ماده ۱۰۸ قانون مالیاتهای مصوب اسفند سال ۱۳۶۶، اندوخته‌هایی که مالیات آن پرداخت نشده است، در صورت تقسیم یا انتقال به حساب سرمایه یا سود و زیان، معادل آن به درآمد مشمول سال تقسیم یا انتقال، اضافه می‌شود.

ناگفته پیداست که حتی چنانچه با توجه به قسمت اول ماده ۱۰۸، ۲۵ درصد مالیات اندوخته پرداخت نشده باشد، از دیدگاه منطبق مالیاتی عادلانه نیست که در صورت انتقال آن به حساب سرمایه، معادل آن به درآمد مشمول مالیات سال انتقال افزوده شود، که در این صورت باتوجه به نرخ ۷۵ درصد مالیاتی موضوع ماده ۱۳۱ در واقع شرکت با انجام یک انتقال در دفترها، باید مالیات آن را به نرخ ۷۵ درصد بپردازد.

۳. تبصره ۶ ماده ۱۱۶ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفند ۱۳۴۵ مقرر کرده بود که شرکتهای صنعتی و تولیدی که سهام آنها در بورس پذیرفته شده یا بشود، در صورتی که در اجرای برنامه گسترش مالکیت واحدهای تولیدی و براساس ضوابط و شرایطی که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی تعیین می‌شود، اقدام به افزایش سرمایه و واگذاری حداقل ۳۳ درصد از سهام شرکت به

پذیرش تا سالی که از فهرست نرخها در بورس حذف نشده‌اند، در صورتی که کلیه نقل و انتقالات سهام از طریق کارگزاران بورس انجام شده و در دفترهای مربوط ثبت شده باشد از پرداخت ۱۰ درصد مالیات شرکت موضوع بند «د» ماده ۱۰۵ این قانون معاف می‌باشند. در قانون مالیات مصوب اسفند ۱۳۴۵ برای شرکتهای سهامی عام که در بورس پذیرفته شده‌اند دو نوع معافیت شامل ۱۵ درصد معافیت موضوع ماده ۱۱۶ و ۱۰ درصد معافیت موضوع تبصره ۱ ماده مذکور در نظر گرفته شده بود. به علاوه این قبیل شرکتهای از پرداخت ۳ درصد و ۳/۵ در هزار موضوع مواد ۱۶۶ و ۱۶۷ نیز معاف بودند.

۲. در گذشته در دوران اجرای قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۴۵ - بنانه تسهیلات این قانون، سرمایه گذاران قسمت عمده سود خود را با عنوان اندوخته در شرکت نگهداری می‌کردند و این اقدام آنان ضمن افزودن بر حقوق صاحبان سهام، معمولاً افزایش قیمت سهام شرکت در بورس اوراق بهادار را نیز به دنبال داشت. در این حالت، طبق جزء ۱ تبصره ۴ بند «ت» ماده ۸۰ مصوب اسفندماه سال ۱۳۴۵، چنانچه این اندوخته به حساب سود و زیان و یا به حساب سرمایه انتقال می‌یافت، شرکت فقط منظم به ارسال لیست اسامی سهامداران با قید مقدار و مبلغ سهام هر یک، ظرف ده روز، به حوزه مالیاتی مربوط بود. گذشته از این